

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

14 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 martie 2019, declarat de către inculpata

Tarlapan Ana Xxxxx, născută la xxxxx, originară și domiciliată în mun. Xxxxx str. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 25.07.2016 - 18.01.2019

2. instanța de apel: 20.02.2019 – 27.03.2019

3. instanța de recurs: 11.06.2019 – 14.08.2019

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 18 ianuarie 2019, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Tarlapan Ana Xxxxx a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, la 3 ani 4 luni închisoare, fără amendă.

În conformitate cu art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de sentințe, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, prin cumularea pedepselor principale stabilite prin sentința respectivă și prin sentința Judecătoriei Bălți din 09 septembrie 2015, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, fără aplicarea amenzii.

În baza art. 96 alin. (1) Cod penal, executarea pedepsei aplicate față de Tarlapan A., conform sentinței, a fost amânată până la atingerea de către copilul minor Xxxxx, a vârstei de 8 ani.

Prin aceeași sentință a fost condamnată și Iaroșevscaia A., în privința căreia nu a fost depusă cerere de recurs.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că, Tarlapan Ana la 25.08.2016 pe la orele 05:00, aflându-se în preajma barului „Kaukaz” din str. Decebal mun. Bălți, acționând prin înțelegere prealabilă cu Minaev Denis și Iaroșevscaia Aliona în scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, aplicând violență nepericuloasă pentru viața și sănătatea Zinaidei Țurcanu, prin aplicarea mai multor lovituri cu palmele, cauzându-i vătămări corporale neînsemnate, sub formă de excoriație pe partea dorsală a antebrațului drept, produsă de acțiuni traumatice, i-au sustras în mod deschis de pe gât un lăntișor din aur cu greutatea de 22 gr. la preț de 17 000 lei, un pandantiv din aur cu chipul maicii domnului cu masa de 7 gr. la preț de 6 000 lei,

smulgându-i din mână telefonul mobil de model „Samsung Galaxy 5” la preț de 3 000 lei, în interiorul cărui se afla cartela SIM cu numărul 068673379 la preț de 30 lei, din geantă luându-i mijloacele bănești în sumă de 100 dolari SUA, echivalentul a 1 960 lei și 127 lei RM, eschivându-se de la locul faptei, cu cauzarea prejudiciului material considerabil, în sumă totală de 28 117 lei, acțiuni ce i-au fost încadrate în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, cu calificativele: *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit: de două sau mai multe persoane, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei, ori cu amenințarea aplicării unei asemenea violențe, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea aplicării prevederilor art. 96 Cod penal, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Tarlapan A. să fie condamnată de comiterea infracțiunii incriminate la 4 ani închisoare, fără amendă. În temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial a pedepselor aplicate, prin cumularea pedepselor stabilite prin sentința respectivă și prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 09 septembrie 2015, a-i stabili pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani 6 luni, fără amendă, în penitenciar pentru femei.

În motivarea apelului a invocat că, solicită înăsprirea pedepsei prin excluderea prevederilor art. 96 Cod penal, aplicarea repetată a căror contravine hotărârii Plenului CSJ nr. 6 din 14.11.2018 „*Cu privire la practica aplicării unor prevederi ce reglementează punerea în executare a hotărârilor judecătorești cu caracter penal*”, dat fiind faptul, că precedentă lui aplicare nu a schimbat comportamentul inculpatei ce a recidivat prin continuarea activității criminale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 martie 2019, a fost admis apelul declarat, fiind casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Tarlapan A. a fost considerată condamnată în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, la 3 ani 4 luni închisoare, fără amendă. În conformitate cu prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa numită a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei numite prin sentința Judecătoriei Bălți din 09 septembrie 2015, definitiv spre executare fiindu-i stabilită pedeapsa închisoarii pe termen de 4 ani, fără amendă, cu executare în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, deși instanța de fond a stabilit cert împrejurările de fapt a cauzei penale prin prisma materialului probatoriu administrat de către organul de urmărire penală la faza urmăririi penale, prezentat de către partea acuzării, cu acceptarea lui de către inculpată, fapt ce a determinat soluționarea cazului în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală, efectuând și o încadrare juridică corectă a acțiunilor ei criminale la art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, la stabilirea pedepsei penale, nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. art. 61 și 75, respectiv art. 96 Cod penal, fapt pentru care a dispus casarea ei în această parte.

Instanța de apel a reținut că, judecarea cauzei în procedura art. 364¹ Cod de procedură penală, adică în baza probelor administrate la faza urmăririi penale,

acceptate în corespundere cu alin. (3) a normei vizate de către inculpata Tarlapan Ana prin cererea depusă până la începerea cercetărilor judecătorești (f.d. 217 vol. I), instanța chestionând-o în ce privește recunoașterea bazei probante administrate pe caz și a faptelor reținute în rechizitoriu, după care în corespundere cu art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală, prin încheierea protocolară din 30.11.2018 a admis cererea depusă în acest sens, ținând cont de faptul, că din probele administrate fapta îi este stabilită, iar în cauză sunt suficiente date cu privire la personalitatea sa, ce ar permite stabilirea corectă a pedepsei penale, după care a recurs la interogarea inculpatei potrivit regulilor de audiere a martorului (f.d. 227 vol. I), efectuând cercetarea nemijlocită a bazei probante administrate pe caz, cu expunerea ei detaliată în conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată și în sentința adoptată.

Constatând corectitudinea încadrării juridice a acțiunilor inculpatei Tarlapan Ana în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, instanța de apel nu a putut fi de acord cu soluția amânării repetate a executării pedepsei penale, conform art. 96 Cod penal dat fiind faptul, că precedentă amânare a pedepsei numite prin sentința Judecătoriei Bălți din 09.09.2015 în baza art. art. 42 alin. (3), 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, cu aplicarea art. 85 alin. (1) Cod penal, nu și-a atins scopul prevenirii comportamentului defectuos a inculpatei, ce și-a continuat activitatea criminală prin comiterea faptei penale în grup de persoane, cu aplicarea violenței, în perioada de timp când urma să se afle alături de copilul minor, de aflarea la întreținere a căruia se folosește în vederea evitării executării pedepsei penale.

De aceea, instanța de apel a considerat aplicarea absolut eronată în cazul din speță a prevederilor art. 96 Cod penal, reieșind din prevederile alin. (4) potrivit căror, dacă în perioada amânării executării pedepsei, persoana condamnată săvârșește o nouă infracțiune, instanța urmează să aplice prevederile art. 85 Cod penal, conform alin. (1) a căror, dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a comis o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial în pedeapsa aplicată prin noua sentință, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința anterioară.

Astfel că, caracterul obligatoriu al anulării amânării executării pedepsei penale, îl constituie săvârșirea de către persoana condamnată, a unei noi infracțiuni în perioada amânării executării pedepsei (art. 96 alin. (4) Cod penal), situație în care instanța de judecată stabilește pedeapsa după regulile cumulului de sentințe prevăzute la art. 85 Cod penal.

În raport cu cele menționate supra, instanța de apel a reținut opinia părții acuzării referitor la incorectitudinea aplicării în speță a dispozițiilor art. 96 Cod penal, or reieșind din personalitatea inculpatei, ce nu este la prima abatere de lege, anterior fiind în repetate rânduri condamnată pentru sustrageri, fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii pentru cumul de sentințe, ca urmare a nerespectării condițiilor suspendării condiționate a precedentei sentințe, ceea ce-i determină caracterul criminal stabil și nedorința de corectare, folosindu-se de prezența copilului minor pentru evitarea executării pedepselor penale, fapt ce nu poate fi tolerat, urmând a-i fi stabilită pentru executare pedeapsă reală cu închisoare, în vederea restabilirii echilibrului social și conștientizării rolului pedepsei penale.

Respectiv, întru atingerea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea celui vinovat, precum și prevenirea comiterii atât de către inculpată, cât și de către alte persoane a faptelor penale, instanța de apel prin admiterea cerințelor formulate în apel, a considerat necesar de a înăspri pedeapsa penală pentru inculpata Tarlapan Ana, prin excluderea dispozițiilor art. 96 Cod penal și aplicarea aceleiași pedepse, pe care i-a numit-o instanța de fond.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpată, care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței sau cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului ordinar, invocă:

- pedepsind femeia pentru infracțiunea săvârșită și având grijă de ușurarea soartei ei, legea în primul rând îngrădește de la osânda nemeritată copiii minori, care sunt nevoiți s-o urmeze pe mama în instituțiile penitenciare sau sunt sortiți să fie despărțiți de mama lor;

- vina în săvârșirea infracțiunii a recunoscut-o integral, s-a împăcat cu partea vătămată și se căiește sincer de cele întâmplate, este o mamă grijulie, educă și crește de una singură copilul său care are grave probleme de sănătate și dorește în continuare ca copilul ei să fie alături de ea;

- consideră că instanța de apel a concluzionat incorect imposibilitatea de aplicare în privința sa a prevederilor art. 96 Cod penal, la individualizarea și aplicarea pedepsei.

În drept, recurenta își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând a decide inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile art. 61, 75, 96 alin. (4) Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală. Instanța de apel excluzând prevederile art. 96 Cod penal, și-a argumentat suficient soluția, ținând cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a acesteia, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei ce atenuază sau agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Așadar, în prezenta speță, în recursul declarat, inculpata, invocă ca temei de casare a hotărârii instanței de apel, art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care *s-au aplicat pedepse individualizate, contrar prevederilor legale*, nefiind de acord cu concluzia instanței de apel de neaplicare în privința sa a prevederilor art. 96 Cod penal

În același timp, Colegiul penal constată că recurenta este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor sale, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte.

Analizând temeiul invocat pentru recurs, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul penal consideră, că în prezenta speța nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75, 96 alin. (4), 85 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatei, stabilită conform sancțiunii art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, ținând cont și de dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Așadar, Colegiul penal reține, că inculpata a fost trimisă în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni contra patrimoniului, prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, cauza fiind examinată în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, în acest caz, trebuie luate în vedere, în egală măsură persoana inculpatului și respectiv, reeducarea și reintegrarea sa socială, cât și dimensiunea fenomenului infracțional și așteptările societății față de mecanismul justiției penale, pentru a realiza o proporționalitate reală între aceste aspecte.

Sancțiunea art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, prevedea la momentul săvârșirii infracțiunii, pedeapsă cu închisoare de la 5 la 7 ani, cu sau fără amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale, calificându-se conform art. 16 Cod penal, ca infracțiune gravă.

Prin urmare, învederând prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, care sânt valabile în cazul dat pentru inculpata, Tarlapan A., prin decizia instanței de apel a ajuns la concluzia de a-i stabili inculpatei pentru comiterea infracțiunii imputate pedeapsă de 3 ani 4 luni închisoare, fără amendă.

Totodată, ținând cont de faptul că anterior inculpata prin sentința Judecătoreiei Bălți, sediul Central din 09 septembrie 2015, a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 42 alin. (3), art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, cu aplicarea art. 85 Cod penal și art. 96 alin. (1) Cod penal, fiindu-i amânată executarea pedepsei până la atingerea de către copilul minor, Xxxxx a vârstei de 8 ani, instanța de apel în prezența speță, just ținând cont de prevederile art. 96 alin. (4) Cod penal, a aplicat prevederile art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa numită adăugându-i partea neexecutată a pedepsei numite prin sentința Judecătoreiei Bălți din 09 septembrie 2015, definitiv spre executare fiindu-i stabilită pedeapsa închisoarii pe termen de 4 ani, fără amendă, cu executare în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Colegiul penal reține că instanța de judecată la adoptarea sentinței de condamnare, în baza principiilor generale de individualizare a pedepsei, în cazul constatării condițiilor speciale prevăzute la alin. (1) art. 96 Cod penal, în partea descriptivă a sentinței este obligată, de asemenea să motiveze rezolvarea chestiunilor legate de amânarea executării pedepsei stabilite prin sentință. La soluționarea acestor chestiuni, instanța va ține cont de pericolul social al infracțiunii și al periculozității personalității vinovatei, comportamentul după săvârșirea infracțiunii, după caz, atitudinea ei față de educația copilului și întreținerea lui.

Conform art. 96 alin. (4) Cod penal, dacă în perioada amânării executării pedepsei persoana condamnată săvârșește o nouă infracțiune, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă în condițiile art. 85.

Raportând cele menționate la cazul supus judecării, instanța de recurs consideră că, în mod just instanța de apel a admis apelul procurorului, casând sentința, prin excluderea dispozițiilor art. 96 Cod penal, cu aplicarea aceleiași pedepse, pe care a numit-o prima instanță, motivând corespunzător temeiurile pentru care nu a amânat repetat executarea pedepsei inculpatei, până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 8 ani.

Cu referire la critica din recurs, prin care menționează, că inculpata vina în săvârșirea infracțiunii a recunoscut-o integral, s-a împăcat cu partea vătămată și se căiește sincer de cele întâmplate, este o mamă grijulie, educă și crește de una singurică copilul său care are grave probleme de sănătate și dorește în continuare ca copilul ei să fie alături de ea, Colegiului penal reține că, în prezenta cauză penală, instanța de apel just a ținut cont de faptul că inculpata a recunoscut integral vina, totodată a ținut cont de personalitatea inculpatei Tarlapan A., care nu este la prima abatere de la lege, anterior fiind în repetate rânduri condamnată pentru sustrageri, fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii prin cumul de sentințe, cu aplicarea prevederilor art. 96 Cod penal, nerespectând condițiile amânării executării precedentei sentințe, ceea ce-i determină caracterul criminal stabil și nedorința de corectare, folosindu-se de prezența copilului minor pentru evitarea executării pedepselor penale, fapt ce nu poate fi tolerat, urmând a-i fi stabilită pentru executare pedeapsă reală cu închisoare, în vederea stabilirii echilibrului social și conștientizării rolului pedepsei penale.

Totodată, instanța de recurs reține, că instanța de apel corect a stabilit, că caracterul obligatoriu al anulării amânării executării pedepsei penale, îl constituie săvârșirea de către persoana condamnată, a unei noi infracțiuni în perioada amânării executării pedepsei (art. 96 alin. (4) Cod penal), situație în care instanța de judecată stabilește pedeapsa după regulile cumulului de sentințe prevăzute la art. 85 Cod penal.

La fel, Colegiul penal relevă, că aplicarea amânării executării pedepsei în condițiile art. 96 Cod penal este facultativă, fiind o apreciere proprie a instanței de judecată, în baza materialelor și probelor aduse în acest sens.

Reieșind din circumstanțele expuse, Colegiul penal constată că instanța de apel a argumentat pe deplin motivele pentru care a casat sentința, prin care a exclus aplicarea dispozițiilor art. 96 Cod penal, față de inculpata Tarlapan A., aplicându-i în

baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, 3 ani 4 luni închisoare, fără amendă. Totodată, instanța de apel justificat a aplicat în prezenta speță și prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa numită a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei numite prin sentința Judecătorei Bălți din 09 septembrie 2015, definitiv spre executare fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii pe termen de 4 ani, fără amendă, cu executare în penitenciar de tip semiînchis pentru femei. Din care considerent, instanța de recurs respinge ca neîntemeiate afirmațiile inculpatei, precum că instanța de apel a concluzionat incorect imposibilitatea de aplicare în privința sa a prevederilor art. 96 Cod penal, la individualizarea și aplicarea pedepsei.

În atare împrejurări, Colegiul penal consideră, că instanța de apel a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și a aplicat inculpatei o pedeapsă echitabilă și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatei, a fost individualizată corect și în așa fel, încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Astfel, Colegiul penal statuează, că pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Din acest punct de vedere se conchide, că de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deci, nu persistă temei de casare a soluției adoptate de instanța de apel, iar pedeapsa stabilită inculpatei Tarlapan A., de către instanța de apel, a fost aplicată în limitele legii, din care considerente se dispune inadmisibilitatea recursului declarat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 martie 2019, de către inculpata **Tarlapan Ana Xxxxx**, în cauza penală în privința acesteia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 14 august 2019.

Președinte

Timofti Vadimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Țurcan Anatolie